

ABONAMENTUL
 Pentru un an . 28 Cor.
 Pentru jum. . 14
 Pentru o lună . 2-40
 Nrul de Duminică
 Pentru un an . 5 Cor.
 Pentru România și
 America . 10
 de zi .
 și .
 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRATIA
 Dealul Ferenc-utca 70.
 INSERȚIUNILE
 se primesc la admula-
 trație.
 Mănușile publice și Loc de
 scrie costă fiecare și 20 fl.
 Manuscrise nu se în-
 polază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Tratatul nostru cu guvernul

Dr. E. Brote publică în Nrul 80 al ziarului «Telegraful Român» un lung articol în care se cuprind și următoarele:

«... Membrii comitetului au simțit și ei necesitatea acestei jertfe, și aceia dintre ei, cari au venit în atingere cu contele Khuen, nu au stat nici un moment pe gânduri să-i facă declarații în acest înțeles, adică să-l asigură că nici ei nu țin la autonomia Transilvaniei, și că în realitate punctul acesta poate fi considerat ca șters. Aceste asigurări «amabile» pe cum le calificase contele Khuen, au rămas însă între cei patru pereți ai cabinetului ministerial.

«Când a fost vorba să susțină și în public aceea ce au afirmat înaintea ministrului, curajul i-a părăsit.»

Fiind și eu unul dintre aceia, cari au primit însărcinarea din partea clubului deputaților naționaliști de a trata cu domnul ministru-președinte contele Khuen, țin a declara că această aserțiune a dlui Brote este absolut lipsită de adevăr. Am autorizat de a constata și în numele dlui Dr. Teodor Mihali, că această afirmație conține o simplă insinuație, pe care o respingem cu hotărârea. N'am tratat nici când asupra programului național cu dl Khuen. Dacă am fi avut ocazie a face aceasta, poate fi liniștit dl Brote, că nu am fi înălțat a reprezenta punctul de vedere care îl impunea nu numai disciplina de partid și hotărârile conferințelor naționale, ci și convingerile noastre politice.

Imprejurarea că guvernul s'a pus în atingere cu persoane cari stau afară de comitetul național român, nouă membrilor acestui comitet ne impune față de debuturile «păcăuitoare» ale dlor Mangra și ale consilierilor săi o rezervă ușor de înțeles.

Această ținută rezervată, dictată de bunul simț, nu-mi permite să mă ocup cu cele mai interesante părți ale articolului dlui Brote plin de valorabile naivități politice. Până va sosi deci timpul, când vom putea pune în adevărata lor lumină străduințele de «împăcătore» ale guvernului maghiar și ale binecunoscuților noștri târgoveți politici, trebuie să mă mărginesc a-l ruga pe dl Brote să îmi vorbească a se mulțumi cu laurii ce și-a câștigat pe acest teren prin talentele sale politice acum 15 ani. I-a succes atunci să îndejuns să zăpăcească și să încurce lumea românească. Acum nu-i va succeda nici pe lângă cele mai nobile stăruințe. Lumea românească de aici a învățat în decursul vremii să judece real împrejurările și să cunoască bine oamenii.

Iuliu Maniu.

Revendicări culturale.

Noi, Românii, sântem oameni de bună credință și prea bine crescuți, decât să ne batem joc de problemele serioase. Așa, de pildă, când am auzit că e vorba de pace și că guvernul a pornit în mod hotărât să se intereseze de soarta noastră și să întrebe pe unii și pe alții dintre noi, că ce ne doare, nu s'a găsit nimeni să isbucnească în râs cu hohot și să ia în batjocură această întrebare. Noi, Românii, sântem oameni cuminți și am început numai decât să ne supunem și să răspundem la toate, că iată aici și dincolo sânt durerile noastre.

Au trecut însă zile și au trecut luni și tot mai mult trebuie să ne pară rău, că am luat o dintr'un început pe-o coardă mai glumeață. Căci, gândiți-vă! Mai era, întradevăr, necesar ca guvernul să ne întrebe pe noi despre suferințele noastre? Mai era trebuință astăzi de studii și anchete asupra problemei române în Ungaria, câtă vreme o lume întreagă o cunoaște? După decenii întregi de explicațiuni reciproce, după multele memorii și paramemorii, după chiar informațiile presei ungurești, mai trebuiau cercetări speciale asupra desideratelor noastre? Este cu puțință ca un ministru în Ungaria, sau cel din urmă «politikus csizmadia», să nu cunoască, cel puțin în liniile generale, motivele devenite istorice ale războirilor interne dintre naționalitățile din Ungaria?...

Frumos guvern, destepti miniștri! Ei vin să ne conducă și nu ne cunosc. Ei vin să ne împace și nu știu pentru ce. Vin ca dintr'o pustietate și rămân surprinși, când ne văd înarmați și ne întrebă: ce-mi cereți și ce voiți?

Vai, ironia e așa de mare și zimbetul de amărăciune așa de greu de repimat.

Ce vă cerem, Măriile Voastre? Evident, tot ce-am mai cerut. Acest tot e foarte puțin, când e vorba de dreptate și e foarte mult, când e vorba de oamenii chemați să facă această dreptate. Principiile dreptății și adevărului sânt pururea luminoase și mințile cele mai inferioare le cuprind, dar le lipsește voința și curajul de a le înfăptui. Lipsesc din rândurile Măriilor Voastre individualitățile puternice în stare de a putea împănța steagul păcii în inima acestei țeri.

Dovezi vă trebuie și plângeri scrise, pe cari să le îngropați în mușgaiul arhivelor voastre? Voiți poate cifre pururea grăitoare și un pomelnic nesfârșit al fărâdelegilor puterii voastre în stat? Dar nu e nevoie! Priviți întreaga noastră încunjurime și culege-vă-ți singuri dovezile vii despre tot ce doriți. Asemănați voi singuri stările noastre cu ale voastre și vă convingeți astfel de chipul neegal cum stau alături cetățenii aceleași țeri. Vedeți școalele noastre sărace, cu ferestrele lipite cu hârtie și vedeți bisericu-

țele noastre șindrilită și bătute de vreme și asemănați-le cu clădirile voastre mărețe, ridicăte din cheltuielile statului, și veți descoperi prăpastia ce ne desparte. Urmăriți cum se răsfată limba noastră pe plaiurile întregii țeri și cu câtă modestie pâlpăie biata noastră limbă, ca o flacără uitată pe un jertfelnic.

Ce bine le știți voi toate aceste și totuși cât de puțin vi-se rușinează gândul, văzând că în fața datoriiilor către această țară sântem de o potrivă cu voi, dar în privința binefacerilor din partea țării sântem cu totul nesocotiți!

Să ne oprim însă mai de aproape la un singur punct. Vedeți, în lupta noastră îndârjită și neîntreruptă de apărare în potruva voastră, cheltuim multă energie și timp, pe care în alte condiții am fi putut să le angajăm în scopurile consolidării noastre. Din pricina acestei lupte fără preget, noi sântem siliți să rămânem în urmă în diferite țărâuri. Favorizată de stat și de cea mai extremă libertate, rasa voastră o ia înainte și pornește a se bucura din belșugul darurilor civilizației, pe când noi o ducem ca într'un vis urât, în care simți că ceva greu te apasă pe piept. Noi sântem Prometeul înfășurat de stâncă și voi aceste paseri de noapte, ale căror ghiare amenință neconțin plămâniile vieții noastre, cultura noastră.

Dacă există vre-o plângere întemeiată pe acest pământ, apoi cea dintâi e desigur plângerea noastră în potruva duhului vostru de vrăjmașie asupra libertății noastre culturale. În vremea de astăzi, când toate constituțiile garantează libertatea cuvântului și a învățământului pentru toți cetățenii, numai la noi se mai întâmplă, ca aparatele statului să lucreze cu sistem în potruva acestor două frumoase cuceriri ale epocii moderne.

În vremea de acum, când societatea omenescă de pretutindeni caută să-și înobileze simțirea prin cultivarea sistematică a artelor și a literaturii, prin promovarea gustului pentru idealuri estetice și prin așezarea vieții pe temelii cu învățăminte, isvorite din tainele științei, numai statul nostru îndrăznește să facă excepție cu o parte a cetățenilor și să le împedecă statornic mișcarea lor liberă în aceste direcții. Căci spuneți și dați vă seama, ce-au cheltuit guvernele ungurești pentru cultura română? Cari sânt societățile, pe cari le-au ajutat; cari sânt năzuințele încurajate; unde sânt teatrele, muzeele, pe cari ni le-ar fi ridicat și unde ne sânt școlile românești, cari ni se cuvin?

Vai, revendicările noastre au fost așa de modeste. Am făcut așa de rar apel la protecția statului și ce amar am putut înfiripa, am făcut-o din propriile noastre puteri. Și dacă până acum am avut vre-o dorință, a fost mai mult pentru-ca să ne îngăduie, ca din puținul nostru propriu să ne pu-

acesta e lucrul de căpetenie, pentru că dat fiind că dintre 3 milioane și jumătate de români nu poate să ajungă fiecare episcop sau vicar episcopesc, e nevoie să se dea ceva ce să mulțumească româniimea întreagă.

Despre aceste însă guvernul face. Ținta întregii acțiuni de împăcare e numai să urunce nisip în ochii îndrumătorilor politice externe a monarhiei noastre făcându-i să creadă că guvernul unguresc a făcut tot ce i-a stat în putință ca să împăce pe românii din Ungaria și prin aceasta, să întărească aliața ei România — vrând pe această cale să și asigure bunavoința ministerului de interne; iar de altă vrea să câștige pe seama partidului muncii prelații români și alți băbați români cari caută o valoare individuală, — câștigând prin ei și cercurile românești.

Cu vremea însă se va dovedi zădărnicia tuturor acestor încercări, pentru că, repet, dorim cu toții împăcarea, dar între slugă și stăpân nu e cu putință împrietenia. Noi românii încă multă vreme vom fi nevoiți să intrăm pentru activitatea noastră politică în temnițele de stat — spre marea veselie a spiritului libertății cetățenești! — și poporul unguresc încă multă vreme va trebui să sufere jugul politic al proștrilor săi stăpâni, — până va sosi mult dorita zi a adevăratei împăcări, pentru că adevărata pace nu se poate întemeia decât pe absoluta egalitate de drepturi politice și naționale și pe adevărata fraternitate!

Serbările din Reghin.

— Adunarea generală a fondului teatral. —

Fără vâlvă și reclamă, cu atât mai temeinic și sigur se succedea pregătirile pentru adunarea generală a celei de-a doua societăți culturale românești, care în timpul din urmă a dat dovezi de progrese nebanuite.

Cu fiecare prilej al adunării sale anuale, societatea însăși aranjează festivitățile artistice-culturale menite să înviorizeze sufletul românesc cutropit în toate părțile de apatie și atâtea alte nevoi mărunte și mari.

Băgăm de seamă, cu cât sistem s'a lucrat în anul acesta mai ales în nord și în părțile avizate la desmorțire.

Un centru puternic românesc, bun și bogat însă adormit a fost și Reghinul. Iată însă, că în acest an, orașul acesta încreștează pe răbojul său

Scrisoare—răspuns.

Pământ, ziua schimbării la față.

Unchiule Axente!

Scrisoarea trimisă nepoților, a ajuns din nebagare de seamă și în mâna mea, o strănepoată a ta.

Știu noi toți, nepoți și strănepoți, că n'ai tu lipsă de podoaba ce ți-au pus-o nepoții la mormânt și de florile ce ți-le-au pus strănepoatele, Getta și Margareta. Tu ai fost podoaba noastră, nu putem fi noi a ta.

N'au voit nepoții, să se știe de podoaba mormântului tău. Știi ei bine că pe ei să cinstesc când cinstesc mormântul tău.

Ai făcut o mare bucurie strănepoatei tale, cu vestea, că împreună cu soțul tău de luptă, Bălinț sântei frați de cruce cu proorocul Ilie. Vei ști că în vinele mele încă curge sânge aspru din sângele lui tata-moș — strămoșul meu dela Roșia.

Bucura în ă, curând s'a prefăcut în supărare. Din spusele tatălui meu știu că și tu și tata-moș erați buni țințași.

Am auzit de-o luptă grea din Valea Ampoiului. Luați la țință cu piatra și nu dați greș.

Cum să face, că acum când aveți fulgerul și trăsnetul lui Ilie în mână, nu nimeriți acolo unde trebuie?

Și dacă-l aveți în mână de ce nu-l trimiteți mai des? Des, până nimeriți.

Ori, doar' nu știți, cum ne-am schimbat la față? cum ne-am dat stricăciunei...?

Strănepoata ta
Margareta.

3 festivități culturale, cari au adunat la un loc întreg jurul acest larg și românesc. Și centrul acestor fructuoase întruniri a fost totdeauna societatea fondului de teatru.

Un nou prilej frumos se anunță, de-a se putea întruni frații buni împreună. Comitetul teatral local în conștelegere cu dl Bănuș și comitetul central a pus la cale cu sârguință și bună chibzuială un program vast de bucurie menite să adăpe sufletele noastre de aici cu plăcerile artei și cântecul românesc.

Duminecă în 28 August nou vom avea rarul delict de a asculta corul cel mai artistic și mai disciplinat, — corul maestrului Dima din Brașov nu numai la concert, ci chiar și la slujba bisericească. Se va cânta clasică liturgie (II-a) a maestrului.

La 1 p. m. după ședință va fi un mare banchet și lamura intelectualilor noștri va pleca de aici la festivitățile populare aranjate în marele pavilion din promenada orașului — alături de un preț de intrare bagatel: 40 filleri de persoană.

După coruri, declamațiuni naționale și comice se va desvâli ochilor noștri un tablou pitoresc, urmând diferite danțuri românești jucate de flăcăi și fete în costume de sărbătoare, cu lăutarii lor din sat.

Aceste comune sânt: Hodac, Jabența, Potoc, Săcal, Lueri, Solovăstru, Milășel, Fărășan, Băița, Sântu, Rus și Murarenii.

Vom avea prilejul să ne convingem de puterea de rezistență a poporului nostru din aceste părți. Vom vedea dacă a pierdut din portul, dalnele și sufletul său — ori dacă e încă tare și ne-schimbat?

Ne rugăm deci în numele dragostei de neam, ca toți preoții și învățătorii noștri din aceste și din toate comunele din jur să vină aducând pe mic și mare la aceste serbări — pentru că să la și poporul cunoștință de intelectualii săi și să se convingă că cărturar și opincar merge mână în mână, când e vorba de înaintarea și binele neamului!

Veniți deci cu toții la Reghin, popor și conducători! Veniți să ne cunoaștem și să ne iubim, muncind alături!

Duminecă seara orele 7^{1/2}, va avea loc în hotelul orășenesc *Concertul* dat de corul bisericii sf. Nicolae din Brașov cu concursul trubadurilor noștri Mărcuș și Crișan. Dirigent: iubitul și de toți stimatul maestru Gheorghe Dima.

Programul bogat și în partea cea mai mare românească, va electriciza inimile noastre și ne va ridica pe câteva clipe în regiunea pură a frumuseții. Cântăreții noștri Mărcuș și Crișan n'au nevoie de reclamă. Ei și au stabilit deja un nume în turneul lor plin de succese. Credem că nu va fi om iubitor de ce este frumos să scape prilejul acesta rar — pentru că oare când va mai fi Reghinul așa de norocos de aprimi în sânul său oaspeți așa de plăcuți?

Cum străinii — mai dornici de muzică și artă — deja de pe acuma s'au abonat loje și locuri, — avertizăm pe intelectualii noștri să grăbească a și asigura locurile căci să prevadă o afliuență nevăzută până aci.

Biletele să găsească deja de vânzare la comerçantul Iacob Iosif din Reghin și cel ce dorește să participe la Concert-teatru și danț să se grăbească, ca să nu regrete ulterior!

Luni dimineața va fi ședința a doua, iar seara la 7^{1/2} teatrul de diletanși pus sub conducerea d-lui Aurel Bănuș, iubitul director-artist al fondului de teatru. Se va juca drama «Jerfa» — juvaerul într'un act al d-lui Ion S. Miclescu și co-

media de Abt «Bucătăreasa» tradusă din nou și țeste de dl Dr. S. Stanca.

Diletanții cel mai buni din Brașov împreună cu cel din Reghin, conduși de zelul și priceptea recunoscută a d-lui Bănuș, credem că vor mulțumi și gusturile mai pretențioase.

După teatru va fi danț, la care îndreptățit bilețul de intrare la teatru.

Marți la amiază, oaspeții cari vor dori să vadă Borscul, vor pleca către Toplița, de unde cursurile-automobile vor continua drumul românesc către baia de-o pozițiune așa de romantică.

Noi cei de aici nădăjduim că publicul mare va sprijini participând și ridicând prestigiul istoric serbării rare. Firește, orice participant este iasistență rugat de a se înșinua fără amănunțit de Iosif Popescu director de bancă, astfel asigurându-se garanția cu cvartir bun și corespunzător.

Veniți deci cu toții, sprijinitori și binevoitori culturii și artei naționale! În Reghin vă întâlniți familii bucuroase de oaspeți buni și de Români buni! Dorința noastră, a celor de aici, este ca să vă vedem cu bine și sănătate și să vă știm jumii, de ceace vă putem da — căci vă iubim cu dragă inimă!

Fii bineveniți, Români din toate părțile! Revedere!

Reghin

Scrisori din București.

Studentii turci la București. — Cartea a României. — Jubileul dela Iași. — Tul lui Conta și Creangă. — Moartea protectoare a lui Eminescu. — Aniversarul împăratului Francisc Iosif.

București, 8 Aug.

Zilele acestea au sosit în capitala României grup de trei sute de notabili turci. Primirea li-s'a făcut a fost cât se poate de călduroasă și s'a făcut alt grup. Sânt studenții universității din Constantinopol, a căror sosire este de așteptată. Pentru primirea acestora s'a format un comitet compus din studenți și învățători cari au întâmpinat pe oaspeții turci la gara unde au intrat într'un adevărat triumf în capitală.

Scena întâlnirii a fost cât se poate de frumoasă. Noi? Un popor care mai de curând ridicat de sub robia acelorora, cari vin să rădică numele păcii să vadă progresele noastre, să vadă unde am ajuns noi în cele câteva decenii de libertate politică. Ei? Urmășii vitejilor suțurari cari pe vremuri s'a măsurat vrednicia noastră reprezentanții spiritului nou într'o țară, pe care au oprit o dela marginea prăpastiei. Și un popor care uitând patimile trecutului par a-și spune, cu experiat de când soarta l-a izolat deaparte de altul.

Ziarele din București publică articole entuziaste prin care urează bun sosit prietenilor noștri. Cu această ocazie s'a accentuat încă odată ce spiritele luminate din România au spus atâtea ori: că în Balcani singurii prieteni ai României sânt Turcii. Văzta lor este o parte de-o parte despre sentimentele de prietenie ei le păstrează neamului românesc, pe partea o probă cumcă razele culturii românești străbătut departe în sud și că toți, cari în România găsească ceva bun și frumos vor să imitate în țara lor.

Nu este mai puțin adevărat că progresul care România l-a făcut se datorește libertății care poporul se bucură. Un popor care se bucură, care acum a sfărâmat lanțurile muncii nu putea avea exemple mai strălucitoare despre roadele libertății decât în România. Bună impresie a făcut împrejurarea că, în unele discursuri, excursiuniștii turci n'au scăpat din vedere că Români au fost aceiași în trecut, ca și acum, au dat la iveală cele bune istorii ale împărăției otomane. În anul acesta noi le-am dat scrierea lui Dimitrie Cantemir, acum monumentală operă a d-lui Ion S. Miclescu și co-

măgulească. Și sântem mândri că am făcut ceva pentru acest popor turcesc, de la care am avut de îndurat multe, care însă a fost un adversar leal. Studenții turci vor petrece în țară șase zile. În acest timp vor vizita instituțiile culturale românești și vor face diferite excursiuni.

Pentru lămurirea opiniei publice și a corpului diplomatic în ce privește conflictul dela Pireu, ministerul român de externe anunțase că va publica o carte verde, care va cuprinde întreaga corespondență relativă la această chestiune.

Cartea verde a apărut zilele acestea și s'a împărțit între membrii corpului diplomatic din București.

Ea cuprinde o expunere exactă a faptelor cari s'au petrecut la Pireu, când barcații greci au atacat vaporul împăratul Traian, insultând drapelul românesc. După această expunere ne arată demersurile făcute de guvernul român pentru a obține satisfacție deplină. Corespondența ministerului român de externe cu reprezentantul Italiei la Atena, răspunsurile acestuia, răspunsurile guvernului grecesc precum și formalitățile ce s'au făcut cu ocazia trecerii de a doua oară a vaporului românesc pela Pireu, când Grecii și-au cerut scuze pentru actul de piraterie săvârșit de barcații.

În corpul diplomatic aceste relațiuni au fost primite cu simpatie. Membrii acestui corp au fost de acord în a recunoaște că în adevăr România în acest conflict a avut o atitudine demnă, cea ce-i servește spre laudă. Întru cât privește atitudinea Greciei, aceasta iarăși a făcut foarte bine că nu s'a solidarizat cu autorii scandalului, ci i-a condamnat.

Pregătirile pentru jubileul de 50 de ani al Universității din Iași se fac cu multă stăruință. În opinia publică din România a produs o impresie excelentă știrea cumcă ardelenii vor sosi în grup la aceste serbări, în semn de venerație către memoria profesorilor Ardeleni, cari au dat, prin munca și stăruința lor, primul avânt acestui așezământ de cultură națională. Se știe că cel dintâi rector al acestei Universități a fost un ardelen.

De remarcat este că, cu ocazia serbărilor jubileare în Iași se vor inaugura mai multe statui ale marilor bărbați cari au avut aici un rol covârșitor pentru ridicarea cugetărei românești. În afară de statuia lui Cuza și Kogălniceanu, se vor mai inaugura busturile Vasile Conta, singurul nostru filosof, și al lui Ion Creangă, neîntrecutul povestitor popular, ale cărui povești au fermecat copilăria noastră. E un act de recunoștință acesta față de meritele, pe cari cei doi scriitori și le-au câștigat pentru cultura și literatura românească. Bustul lui Conta va fi așezat în grădina Universității din Iași. Cu executarea statuei lui Creangă s'a însărcinat sculptorul Cugler, care o va face gratuit, în semn de admirație pentru opera scriitorului. Astfel la toamnă vom avea și statuia lui Creangă și a lui Conta. Serbările promit a fi cât se poate de înălțătoare.

În timpul din urmă s'a zvonit însă, că, dacă primejdia holerei va amenința și mai departe orașul, serbările vor fi amânate pentru anul viitor. Știrea nu este confirmată în chip oficial, deși unele ziare o dau ca sigură. În acest caz, scriu ziarele, sumele destinate pentru serbări, cam cel puțin o parte din ele, se vor întrebuința pentru îmbunătățirile sanitare ale Iașilor.

Zilele acestea a încetat din viață, la București, doamna Cornelia Emilian, cunoscută publicului românesc din corespondența relativă la ultimii ani ai marelui nostru poet M. Eminescu. Scrisorile schimbate între această nobilă femeie și sora poetului, Enrieta, au fost publicate într'un volum. Cornelia Emilian a fost una dintre cele mai alese figuri de femeie. Ea a înființat la Iași Reuniunea femeilor române, ea a organizat comitetul pentru adunarea de ajutoare pe seama

lui Eminescu, atunci când cruda boală îl doborâse. A dezvoltat o activitate din cele mai frumoase cu ocazia înființării Ateneului român. Este întemeietorul primei ligi pentru emanciparea femeii în România. Întreagă viața ei este un șir neîntrerupt de acte de devotament și iubire pentru cei suferinzi. În timpul campaniei dela 1877 ea a luat parte ca soră de caritate, pe câmpul de război. Pentru meritele ei a fost decorată cu *Răspata muncii* cl. I și Crucea Elisaveta. A fost o publicistă de seamă, o luptătoare desinteresată pentru ridicarea maselor poporului. Dar meritul ei, care nu se va uita nici odată, este acela de a fi luptat cu atâta dragoste pentru ajutorarea celui mai mare poet al nostru, de a fi jertfit din avutul ei, spre a-l putea susține în casa de sănătate dela Halle, de unde, după-cum se știe, maestrul poeziei române s'a întors întremat. Dacă alte fapte ale ei se vor uita, aceasta nu se va putea trece cu vederea nici odată.

Joi fiind a 80 a aniversare a nașterii M. Sale împăratului Francisc Iosif al Austriei și Rege al Ungariei, un Te-Deum a fost oficiat la orele 11 a. m. la catedrala Sf. Iosif din Capitală.

Serviciul religios a fost oficiat de Eminența Sa Arhiepiscopul catolic Nezhhammer, înconjurat de un numeros cler.

La acest serviciu religios au asistat dl baron d'Ugron, însărcinatul de afaceri al Austro-Ungariei, împreună cu întreg personalul legațiunii. D-nii Spiru C. Haret, președintele consiliului de miniștri ad-interim și ministrul instrucțiunii, Emil Costinescu, ministrul de finanțe, Al. Djvara, ministrul afacerilor străine de domenii. D-nii I. K. Jenderu, administratorul domeniilor Coroanei, colonel Gratzky și maior Angheliescu adjutanți regali, reprezentând Casa MM. LL. Regelui și Reginei și a AA. LL. RR. Principilor Moștenitori.

Dl Kraker von Schwartzfeld însărcinat de afaceri al Germaniei cu întreg personalul legațiunii. Căpitan Fischer atașat militar Austro-Ungar și căpitan Massoff atașat militar german.

D-nii Em. Porumbaru vice-președinte al Camerei, Al. Lahovari, ministrul plenipotențiar al Romiei la Paris, general Wartiade, comandantul corpului II armată, general Ionescu, Emil Petrescu, prefectul poliției, G. Cantacuzino, secretar general al ministrului de externe, Trăsnea Greceanu, șeful protocolului, doctor Istrate, fost ministru, inginer Hălăceanu, locțiitor de secretar la ministrul industriei, N. Stoica, șef de cabinet al dlui ministru Orleanu, căpitan Mircescu șef de cabinet al dlui general Crăiniceanu, ministrul de război, d-nii colonel Bogdan, colonel Sococ, Al. Davilla și Morandini, cari posedă decorațiuni austriace, precum și alte persoane de distincțiune.

Te-deumul s'a terminat la orele 12.

Tot Joi s'a oficiat câte un te deum la biserica Luterană, Calvină și Bărăție.

La orele 12 a avut loc o recepțiune la legațiunea Austro Ungară. Au luat parte d-nii miniștri și persoanele oficiale. *Cor.*

Scrisoare din Roma.

Un vast complot anarchist. — Holera în Italia.

— Dela corespondentul nostru. —

Roma, 18 August.

De mai bine de o săptămână, se vorbește în Italia despre un complot anarchist, contra Regelui Italiei, dar cum acele știri circulau mai mult ca știri senzaționale și fără destul temei, nu s'au comunicat nimic asupra lor. Azi însă, când se știe bine de origina și de întinderea aceluia complot, când se cunosc nume și s'au făcut arestări, acele știri trec din terenul fantaziei pe acela al adevărului crud și revoltător, în toată lumina barbară a unor capete aprinse,

cari visează distrugerea și omorârea capetelor încoronate.

Ca cronicar fidel și dornic de a servi țara noastră, vă comunic cum stau faptele.

Complotul a existat, un complot întins, cu ramificații în toată Italia, în Anglia și în America; o mișcare mare anarchistă, o încercare combinată bine, ca să se atenteze la viața regelui Italiei și a tuturor principilor cari vor lua parte la sărbătorile dela Munte-Negru.

Zilele trecute, poliția din Londra au arestat un anarchist italian, asupra cărui s'a găsit multe materii explosive, hârtii compromițătoare și o scrisoare în care erau detaliate toate instrucțiunile cum să se facă lovitura. În acea scrisoare se spunea că neputând să izbutească cu bombe, să se servească de un falcos metod necunoscut încă în țările latine, de un buchet de flori, înconjurat de foi de lămâie, în mijlocul cărui să se ascundă un revolver. Foile de lămâie servesc ca recunoaștere din partea anarhiștilor, acei destinat să facă lovitura, și după ce se va face atentatul, ceilalți anarhiști să l ajute să fugă și să scape.

În legătură cu acest fapt, este următorul: în ultimul timp, din Argentina au plecat în Europa foarte mulți anarhiști, cari profitând de libertatea de viață, în care se amestecă atâta lume de orice neam, au putut trece confinele noastre, toată supravegherea poliției, cu toată zălogul la confinele Italiei este ca o stare

Carabinieri și agenți de poliție, și în jos în lungul graniței Elvețiene cât și noaptea; în stații sânt în mai mare număr sari de siguranță în arestează la cea mai

Patrulele umbre în românește, și zii cari n'au fost liberate punsurile ce s'au cer lor căror aparțin.

La Fiume poliția a cari par că sânt de față.

Doi sârbi unul tenent în armată și un înținuți în arest, în America, dela poli sunt foarte tare com s'au găsit în casa rui arestat la Buenos Aires bomba și cată în teatrul Colon.

Iată toate informațiile, pe scurt, asupra ac complot. Cum vedeți se întinde din America Sud, în Anglia și în Italia, iar scopul, după ținele cuvinte ale poliției, cerea atentatul a vieții regelui Italiei și a tuturor principilor vor veni la Cetinje cu ocazia încoronării pri Nicolae al Muntenegrului.

Ca curiozitate vă adaug că sânt și foarte multe femei arestate, al căror nume se cunoaște și nu toate fac parte din clasa de jos a societății.

Un mare pericol amenință Italia: *Holera.*

În provincia Bari, pe coasta mediteraneei, holera a izbucnit furioasă și se întinde mereu. Până ac sânt 6 localități atinse de această teribilă boală iar numărul morților este destul de mare, cu tot că autoritățile caută să nu sufere populația.

Ca să vă faceți o idee, de mortalitatea a sta, vă spun numai trei date: la *Bacletta*, în zi, din 15 bolnavi de holera, au murit 12; la Trani, din 9 bolnavi au murit 5, — iar la *A* din 14 au murit 8.

Proporția mortalității este foarte mare și pe tot colul și mai mare, căci în alte trei comune, din provincia Foggia (mai sus de Bari, spre Roma) s'au constatat un mare număr de cazuri urmate de moarte.

Teribila, spăimântătoarea holera a făcut un pas mai sus, în pământul Italiei.

Gulere
și
Manșete.

Numai calitate bună. **SUC. EMMER FERENCZ**
Marca lanț. **Welsmayr Ferencz**
Timișoara, centru, strada Hunyady

s'au revocat ordinele de chemare ale rezerviștilor, s'au contramandat manevrele navale care trebuiau să se facă în fața orașului Bari, s'au mes inspectori sanitari și material de desinfec-tare.

La Roma, cum contactul este direct și des cu ei, s'au luat grabnice măsuri de prevedere. La ea, două automobile așteaptă în permanentă, ca cea mai mică bănuială să ia și să transporte pe cel bolnav; mașini de desinfec-tare s'au deschis lazar-tul de holerici.

une, dar știți că holera lovește mai și fricoși — și vă spui că în Italia sânt ilți.

prăm că acest flagel va fi sugrumat și e va întinde, căci atunci speranțele pen- cea mare din anul viitor dela Roma

1. Th. Alian.

Corul „Lumina” al Bucovinenilor.

Mai sânt încă în România cel douăzeci și inci te tineri din Bucovina, conduși muzical de maestrul G. Ucraineț și național de profesorul n, cari alcătuiesc corul „Lumina”. Il alcătu în singura lui înfățișare de aici, căci acasă a membri al societății, cari trebuie ilor dela Cernăuți un caracter și

auzit însă, îmi îngăduiu a crede

de artă ar fi putut cu O pregătire minunată, că înțelegere poetică, nal în interpretarea it repertoriu, în care ale unor compozitori in destul de cunos- suși —, se întâlnesc Și unite, înobilate, sușiri rare, voci puțin te.

la Piatra-Neațului o nă primire, la Ec- una entusiastă. Dela ietenie și dorință de muzică bucoviveană nimeni nu i-a știut ost vre-un „Gesang- Viena! —, la Rimnicu-

irun- e tra și publicul acela „cosmopolit” estulcea delicată) va fi știut s-o întâmpine ca deecieze.

i pu- tăzeci de cântăreți ai ariilor celor mai supra pe care le știe poporul din nostru deose- r ci- iri, n'au venit pentru câștig, cum s'au nțului de orașele care i au refuzat (da i au

mal, cu sau fără motive, dintre care obisnuite erau vacanța moartă și Jidani venit, fără îndoială, ca să vadă țara, cu itele, instituțiile și privesțile ei.

ceastă țară avea toate trei aceste atracții ea când nici un Român din Bucovina nu Burdujeni ca să le caute. Deci e de i au mai venit pentru ceva: pentru e în noi spiritul care-i însuflețește azi prin cunoașterea de-a dreptul a li- tre să desfășură — și s'ar putea des- msnat mai mult — acest spirit.

cau mulți dintre ei o situație gîngășă acasă, ezut că e bine să se adreseze altora de- alității: primari și prefecti. Aceștia sânt ara, în concediu și nu iese decât, chemați, a tragedianei internaționale holera. Și, chiar nu-s în concediu, rare ori vor fi ce trebuie și vor îndrăzni să se arăte cum sânt. (Ploieștii fac o excepție pe care cu orice prilej o recu- noaștem bucuroși.)

Deci oaspeții cari veniau cîntînd spre viitor au fost primiți așa și-așa Presa, pe lângă toate, nu i-a servit de loc. Intre altele și pentru că evreul „Iser” inaugurează o expoziție, pentru că dentistul Crippen s'a dovedit că în adevăr și-a ucis nevasta și pentru că expoziția din Bruxelles a ars. Din orașele de băi nu se mișcă ușor cineva, și ca să vie ac'o Bucovinenii pentru a găsi „so- cietatea bună”, aceasta înseamnă să provoace ac- cidente nervoase lui Madame Finkelstein ori lui domnul Ovidiu Densușianu.

Și ne aducem aminte cum a fost primită acum câteva luni de aici puțini apăsați și spio- nați Români din Bucovina trupa lui Liciu. S'a sărbătorit o artă superioară, o conducere excel- lentă, un repertoriu ales, — dar s'a sărbătorit și România, care, prin ei, avangardă a culturii ro- mânești libere, era acolo. N'am știut să răs- pundem.

E bine însă că Bucovinenii ne cunosc de-ajuns ca să știe că sânt două Români astăzi, în crîn- cina și neconținută luptă. I-a primit rău, — în orice caz rece, aceia care, avînd totuși puterea, bogăția în mână, moare din lipsă de suflet. Ex- periența lor de acum li va servi ca să dorească și mai mult biruința celeilalte, al cărui tricolor are loc și pentru dînșii.

N. Iorga.

Cronica pedagogică.

În nr. 159 a. c. a preșutului ziar „Tribuna”, din peana dlui A. Muțu a apărut un articol cu titlul „Progresul nostru cultural”. Că dl Muțu se ocupă cu afaceri de caracter pedagogic arată că dsa se interesează cu plăcere și de afaceri șco- lare. Cîtînd însă articolul cu atenție, constatăm că dl Muțu nu e în curent cu administrarea în- vătămîntului nostru elementar.

Dl Muțu se declară dintru început contrar in- stituirii inspectorilor tractuali pe motivul sărăciei, zicînd că reclamă o sumedenie de salarii nouă, diurne și cheltuieli de călătorie și noi Români sântem prea de totulul săraci pentru a suporta dări și mai urcate; iar de altă parte nici chiar în- ființarea inspectorilor tractuali nu ne-ar aduce re- zultatul în general dorit. Ne vîlcărăm de sărăcie. Dar oarecare popor e sărac? Mi-se pare, că în general e constatat, că acel popor e sărac, care n'are învățătură. Țiganii sânt săraci, că n'au școale. Despre Germani și Francezi nu se zice că sânt săraci, căci au școale bune și apoi și unii și alții înțeleg rostul vieții. Prin lumina minții americanii au ajuns să fie cel mai bine situați materialicește. Prin cunoștințe vaste și prin edu- cație bine precumpenită se pot ferici popoarele.

Poporul nostru jertfește bucuros pentru cea ce știe că-i aduce folos, ceia ce se dovedește și prin faptul întregirei salariilor învățătoresți. Și poporul nostru a ajuns la conștiința, că numai până atunci poate figura ca națiune până când își are școala sa, care să-l lumineze și să-l poată ridica la înălțimea celorlalte popoare culte. Ve- dem cum comunele politice urcă plățile păzito- rilor de câmp, a păstorilor, a servitorilor comu- nali, a păzitorilor de morți, înființează posturi noi de plăeși, de vicenotari, de scriitori etc. Cum? Toate acestea se pot face din buzunarul Româ- nului, numai în interesul școalei, care dă mai multă viață popoului, să nu se poată face ni- mic? Apoi da! Dl Muțu e mulțumit cu inspec- torii-protopopi și cu inspectorii preoți de cari de altcum nici nu există.

Să judecăm puțin. La clădirea unei case, mă- strul de lemn înu poate înlocui cu pricepere pe zidar și înrors. Advocatul nu poate înlocui pe medic. Și dacă numai medicul poate găsi boala bolnavului și numai avocatul se pricepe în ale proceselor, apoi care poate să fie îndrep- tățirea inspecțiunei prin preoți? — A inspec- ta nu înseamnă numai a căute pe învățător, că în școală e ori ba, ci înseamnă a constata

scăderile în învățămînt, și aie arăta învățătorului pe lângă lămuririle trebuitoare.

Dl Muțu recomandă apoi *strictețea*. Să lăsăm *strictețea* înmormîntată pentru evul mediu și pen- tru pandurii satelor. Azi trăim în secolul lumii- nilor când cultura nu mai permite de a se lucra cu mânuși de fier, pentru că tot omul e om și precum nici toate stelele nu lucesc într'o formă, astfel nici toți oamenii nu se pot valida în a- acelaș grad.

Dl Muțu voește prin *strictețea* să atârne sabla lui Damocle asupra capului învățătorului, de frica căreia să nu aibă nici o clipă de liniște, cela ce o dovedește împrejurarea, că d-sa recomandă nici mai mult nici mai puțin decît 23 de in- specțiuni pe un an școlar. — Ce-i prea mult nu e sănătos. 23 de inspecțiuni pe capul învățăto- rului ar fi o adevărată tortură, o caznă, ba chiar o greșală pedagogică.

La fiecare inspecțiune inspectorul are să con- state progresul, să arate cauzele lipsei de pro- gres să țină consiliu cu învățătorul, să facă rap- port superiorității, iar superioritatea de 23 ori pe an să i comunice învățătorului verdictul. Și fă- cîndu-se inspecțiunea de 23 de ori prin preotul local (3 le face protopopul), care nu numai că nu e specialist în materie, dar mai adaogînd și împrejurărilor, unde am ajunge cu celea 23 de inspecțiuni? Nu e ducătoare la scop pretenția dlui Muțu nici din motivul, că prin teza D sale voește să creeze un raport de subordonare între preot și învățător, ceia ce azi lumea cultă nu o mai admite.

Mă surprinde aserțiunea dlui Muțu, ca preo- tul local ar fi și inspector școlar. Nu cred să fie vreun statut ori regulament, care să-l facă pe preot inspector de școale peste școalele din pa- rohia sa. Director local, da, e preotul. Acest di- rector local însă nu are de a face nimic cu con- trolul învățămîntului, ci are să se îngrijască de prevederea școalei, de curatorat și încălzit. Sânt d-le Muțu un fel de directori școlari, cari sânt admiși de regulamente, dar aceștia se afiă în co- munele, cari au mai mulți învățători și *dintre acești învățători unul* e director școlar. Meierea acestuia este a căută uniformitatea metodică a învățămîntului în școalele din aieia comună. Rolul acestui director școlar se apropie încâtva de inspecție ori control; al directorului local însă nici de cum.

De încheiere concludem:

1. Pentru că învățătorul în școalele noastre să poată lua un avînt mai îmbucurător, sistemizarea administrării învățămîntului trebuie pusă pe o bază mai solidă, care consistă în o conducere rațională a unor bărbați de specialitate. Acești specialiști să fie în fiecare tract aleși din învăță- torii mai destoinici și să poarte denumirea de revizori școlari tractuali.

2. Revizorii școlari tractuali se vor mulțumi deocamdată numai cu diurne și cheltuieli de că- lătorie ce se vor acoperi din preliminarele pro- topopești în comitatul parochiilor din tract.

3. Revizorii școlari tractuali, pe lângă controlul învățămîntului vor căuta, ca în toate școalele din tract să introducă o uniformitate metodică în învățămînt și totodată vor căuta să încurajeze toate puterile didactice pentru o muncă serioasă și intențivă.

Nădab, August 1910.

Dimitrie Boar, învățător.

▼	ANUNȚURI!	▼
▼	se primesc cu prețuri mode- rate la administr. „Tribunei”.	▼

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Réti** fabricanți de mobile în Marosvásárhely,

se capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din: 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conforma tocmeii separate, în oricare parte a Ardealului. În apropiere la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mostre și servim cu prospecte și cu desene. — Să fim atenți la firmă!

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 22 August n. 1910.

Parastas pentru Dr. Mera. Din Siria ni-se scrie: Implinindu-se azi, Vineri, un an dela moartea regretatului Dr. Ioan Mera, s'a celebrat în biserica noastră românească un parastas pentru odihna sufletului fruntașului repauzat. La acest parastas au asistat mama și sora repauzatului, precum și numeroși cunoscuți și prieteni ai lui.

Oaspeții noștri. Dl. *Caton Theodorian*, inspector agricol în Buzău, cunoscutul nuvelist și colaborator al ziarului nostru, a petrecut ziua de azi în Arad, vizitând și redacția noastră. Dl. *C. Theodorian*, care a venit însoțit de soția sa, a rămas adânc impresionat de semnele de vitalitate ce manifestă românimea în aceste părți expuse.

Seara, dl. *Theodorian* a plecat cu acceleratul spre Predeal.

Principele Lichtenstein pe moarte. Șeful partidului socialist creștin, principele de Lichtenstein — după cum anunță telegrame din Viena — e pe moarte, zace bolnav de mai multe zile și de ieri se luptă cu agonia. Medicii îi alină durerile cu injecțiuni de morfină. Principele nu poate să ia alimente.

Vlaicu zboară. Din București ni-se scrie: Sâmbătă, dl. inginer Vlaicu a invitat un cerc restrâns de prieteni să meargă pe câmpul Cotrocenilor să-l vadă sburând. Prietenii au primit cu multă mulțămire invitația și la orele 6 jumătate se aflau la Cotroceni!

Soldații au scos din hangar aparatul lui Vlaicu, tânărul inginer s'a urcat în nacelă, helicele au fost puse în mișcare, motorul a început să pu-făle și în câteva clipe aeroplanul alerga cu mare lățeală pe câmp.

După o distanță de 40—50 m. pe pământ aparatul s'a ridicat la o înălțime de 5—6 m. de pământ și astfel Vlaicu a sburat pe o distanță de aproape 600 m. Apoi aeroplanul s'a lăsat încet din sbor, a alergat din nou pe pământ, în timp ce Vlaicu a virat spre dreapta până ce s'a întors cu fața dela apus spre răsărit. Atunci aparatul s'a înălțat din nou pe la o bună distanță dela pământ și Vlaicu a sburat cu multă siguranță și eleganță până la locul de unde plecase.

Prieteni cari îl priveau cum zboară, l-au primit cu vil aplauze, iar când s'a coborât din aeroplan l-au îmbrățișat cu multă căldură.

Entusiasm de succesul său, Vlaicu și-a pus din nou aparatul în mișcare și a făcut același cursă de dus și întors pe o distanță de un kilometru.

Afât de sigur și de plăcut a sburat Vlaicu ieri, că prietenii l-au rugat să mai sboare și la o distanță mai mare.

Cât de binevoitor e Vlaicu, totuși nu a satisfăcut rugămintea prietenilor pentru că începuse să sufle vântul.

Paul Miulescu, protopresbiter gr. ort. român în B. Comloș, asesor consistorial, membru în sinodul eparhial aradan, a răposat la 20 August n., în vârstă de 71 de ani. Inmormântarea lui a avut loc la 22 August. n.

Odihnească în pace!

Primar omorât. Citim în «Libertatea»: Din Alba-Iulia ni se scrie, că primarul din Timbru a fost zilele trecute bătut atât de rău de mâni necunoscute, încât din acea bătaie i-ar fi urmat moartea. Și e bă-

nuială că nenorocitul a fost bătut pentru că la alegerea de deputat a făcut și el pe cât a putut stricăciune printre alegătorii români, lucrând din răspuțeri ca ei să meargă să sprijinească pe candidatul străin, nu pe candidatul inimilor românești: Dr. Al. Vaida.

— **Anabapțiști.** Ni-se scrie: Cei din «*Tribuna*» Nr. 165 că în comuna Pleșcuța și jur au trecut la anabapțiști 73 de oameni, mi-am adus aminte cu durere să vă comunic că și în comuna noastră Almaș o comună mare, aproape 500 numere de case, unde până aruma nu s'au apropiat aceste secte, acuma durere avem și noi botezați și trecuți la anabapțiști 8 persoane la această preoții noștri?

— **De pe câmpie,** ni-se scrie: Prigonirea tricolorului românesc se face și pe câmpia noastră pașnică și somnoroasă cu o siguranță și cu o veghere de care administrația maghiară numai cu astfel de ocazii știe da dovezi. La târgul secerii din ziua sfântului Ștefan, în Moci, jandarmii în completă armatură, doi cu doi, umblau să prindă copilițele de câte 10 ani, și să le confişte »betelele« roșu-galben-albastru din păr, vârand groaza în micile suflete neștiutoare. (Și numai din pricina acestei groaze — din umanitarism față de cel mic — ar trebui să protestăm în contra barbarilor jandarmerești!) Sătenii ceilalți stăteau și priveau liniștit la confiscare, făcând glume pe socoteala »solemnității momentului«. Revolta națională nu începe în sufletul țaranului de pe câmpie. Mai puțin cu caracter demonstrativ, mai inconștient decât pe la noi, nu cred că se mai poartă undeva tricolorul.

Poate coloniștii dela Șermășel, — clangăii — dacă nu vor mai scormoni puțin ambiția națională a câmpianului. A fost o vreme, când în Șermășel nu mai aveau oamenii pace de coloniștii acela. Abia după ce unul din ei și-a lăsat dinții în crășma unde se porniseră din nou pe vitejii — iar sufletul i-s'a dus se pribegească din nou pe câmpie Turanului sau mai domolit nișel. Acuma și-au început vitejile prin Moci. La târgul cu pricina o ceată de clangăii puse stăpânire pe-o crășmă, și dete parola: »de csak magyar ember teszi be a lábát«. Și s'au ținut de cuvânt. Un flăcău de român care nu voia să-i creadă odată cu capul, a ieșit tot de-a berbeleacul pe ușă afară. — Dar și Românul ține — minte. Flăcăul și-a căutat și el tovarășii, apoi au ieșit înaintea clangăiilor pe drumul de supt pădure. Sfârșitul: o depeșă către medicul tribunalului din Cluj, să iasă la — Șermășel. Dorányi poate fi mulțumit. — X.

— **Avansări în armata comună.** Cu prilejul jubileului de 80 ani dela nașterea M. S. Împăratului au fost avansați următorii români:

La rangul de sublocotenent, Aurel Bârsan în Reg. de Inf. Nr. 31, absolvent al academiei militare, iar la rangul de cadeți: Aurel Birtalon în Reg. de inf. Nr. 5., Iosif Cozocla, (64), Gavril Ursaciu (5), Sablin Sorescu, (50), Ioan Polîța, (37), Dumitru Dragici (64), Miron Gileg, (85), Constantin Popa, (33), Mihai Maxim, (37).

Regimentele la cari au fost împărțiți acești tineri ofițeri sânt curat românești și prin acest fapt s'a împlinit un gol de până acum, căci ofițeri români erau destinați tot la regimente cu alte naționalități.

Tinerii soldați vor putea folosi mai mult limba maternă. Ar fi bine ca să fie un contingent de ofițeri români mai mare în raport cu contingentul de soldați români și în vederea aceasta de a se îndrepta tinerii români la cariera militară.

În nenorocirea din Bănat acei cari au dat aju-

tor de salvare binefăcător popu apei rovi. soarta au fost și militari.

Pentru merite ca bravură militară au fost corați subofițeri:

Daniil Berbentea, sergent, și Ilie Bișan, gent major, cu crucea de argint pentru cu coroană.

— **Aviator nenorocit.** Din Civita se telegrafiază: Un aeroplan pilotat de un ofițer venind din Roma a făcut admirabile evoluțiuni asupra orașului: mulțimea i a făcut ovațiuni. Aeroplanul și-a luat sborul înspre Roma.

O știre, însă, sosește că între Magliana și Pontegaleria aeroplanul a căzut și că aviatorul a murit.

Din Roma se telegrafiază: Victima accidentului de aeroplan, la întorcerea dela Civita V chia, este locotenentul de cavalerie Vivaldi F pual, în vârstă de 27 de ani. Dânsul conduce un biplan Farman, proprietatea sa. Obține brevetul de pilot la Mourmelon le Grand.

Aparatul s'a sfărâmat. Figura aviatorului de nerecunoscut.

— **Recorul internatului Pavelean.** Ni-se scrie: că P. S. Sa Dr. Demetriu Beiuș pe destoinicul internatului Pavelean dru Nuțiu. Când nimerită, văzând insiuit pedagogic pre care nu numai părintească vorbesc ci chiar și barbă pentru el cuvint aceasta să fie un nărului profesor speranțe în viitor

— **V. Lucaciu** Energicul și neobr părintele Vasile Marți seara.

— **»Astra» la C** de orice categori tura română și cu despărțământul se țin de cerc mare, precum ș gresul nostru cu dunarea generală preunate cu ea, ca se va ținea Di 15/28 August 1910 în comuna Cinc următorul Program: 1. La orele 8 din viciu divin în ambele biserici confemâne. 2. La 9 ore sfințirea noului institutului de credit și economii »A La 11 ore deschiderea adunării cercu școalei gr.-or. române din loc și pergendelor obișnuite, între care și aleg torului și a comitetului cercual pe un riod de 3 ani. Cei ce doresc să țină d sau prelegeri, să anunțe directorului t cu 3 zile înainte de adunare. 4. La 1 masă comună în hotelul comunal »C 5. La 3 ore vizitarea expoziției de țes jată în localul școalei numite, precum unei comisii pentru decretarea e premii. 6. La 5 ore petrecere poporală producțiune teatrală cu joburi națio șeriui« și »Bătuta« după care urmea rea și împărțirea eventualelor premii.

— **Alegere de învățător.** Ni-se c carea următoarelor rânduri: În numărul 3/16 August a. c. al organului d voastre de bine a publica comunicatul »Alegere vătător în Herneacova« — În atențiune storului — *subscriis* de Ion Senca d n Burad

În polemică ziaristică cu numitul corespondent nu mă pot lăsa.

Spre orientarea on. public cetitor (în însă să notific deocamdată, că chiar în scopul de a dovedi lipsa de orice temel a gravelor învinuiri ce mi face, învățătorul Ioan Senca din Burad l-am intentat proces pentru calomnie, comisă față de mine pe calea presei. Timișoara, 6/19 August 1910. Cu stimă: *Dr. Traian Puticiu*, protopresbiter.

DUNĂREANA „ institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Timiș-Cubin. :: :: ::

CONVOCARE.

P. T. acționari dela »Dunăreana« institut de credit și economii, societate pe acțiuni se invită prin aceasta la

adunarea generală extraordinară,

ce se va ține în localul institutului din Timiș-Kubin în 30 August 1910 st. n. la 9 ore a. m. In caz când la aceasta adunare nu se vor prezenta acționarii și acții deajuns pentru deciziuni valide, adunarea se ține în 7 Septembrie 1910, în același loc și oră fără considerare la numărul acțiilor depuse și acționarii prezenți.

ORDINEA ZILEI :

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, stabilirea bilanțului trecut pe baza bilanțului publicat în numărul 138 al »Tribunei« și absolutul.
3. Fuziunea cu alt institut sau lichidarea institutului.
4. Completarea direcțiunii resp. alegerea lichidatorilor și a comitetului de supraveghiere.

Acțiunile și plenipotențele pentru adunarea generală sunt a se depune la cassa institutului, cu o zi mai înainte.

Timiș-Kubin, la 18 August 1910.

DIRECȚIUNEA.

ANUNȚ.

Din 1 Septembrie a. c. începând am lipsă

un candidat de avocat

la praxă. Salarul care se solvește ulterior pe lună este 120 cor., iară dela esmișuni afară de spesele efective 6 cor. diurnă zi. Reflectanții au a se adresa de dreptul mine în Timișoara.

Petru Țigle, avocat.

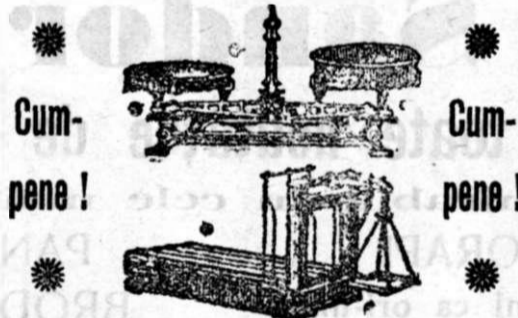
Se caută

un tinăr român,

eligent care posedă și limba germană, se înțelege ca asistent la lucrări de comerț cu termenul de 10 Sept. 1910. Care mai lucrat pe terenul acesta sunt prețioși. Doritorii de a ocupa acest loc au a se adresa la **Stefan Reinerth**, geometru în Sighișoara—Segesvár, Spitalgasse No. 10.

In atențiunea proprietarilor de cumpene !

Am onoare a face cunoscut on. public că am deșus cu succes bun repararea și pregătirea cumpenelor la școala industriașă și de metalurie din Arad și asifel ca reparator calificat pentru repararea cumpenelor primesc repararea a tot-felul de **cumpene** ș. a. **cumpene cu brațe egale, în forma**

de pară, — zecimale, — centimale și pentru trăsuri, precum și semnarea punctuală a podurilor de 20, 10, 5, 2, 1 — și 1/2 kg. și legalizare alor. —

Rugând binevolorul sprijin, sunt cu d. stimă :
LUDOVIC SIRBU lăcătar și măjer diplomat,
D E V A, Laktanya-u; nr. 6.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și economii »Codrul« din Buteni publică concurs pentru **un post de practicanț.**

Reflectanții au săși înainteze rugările scrise de mâna lor proprie până în 30 I. crt. n. documentând, că au absolvat o școală comercială superioară, că posed deopotrivă cu limba română și pe cea maghiară, și că sunt sănătoși.

Cei cu pracsă în afacerile de bancă și cu serviciul militar împlinit vor fi preferiți.

Salar anual 1000 — cor. plătabil în rate lunare anticipative

Postul va trebui ocupat imediat după alegere.

Buteni (Buttyin) în 15 August 1910.

Direcțiunea.

Se caută un român ca al treilea tovarăș

cu un capital de 1500 coroane pentru o întreprindere foarte bănoasă. Câștig anual 5—8000 cor. Doritorii să se adreseze la **Bocea & Rades, Rossia**, u. p. Alcsill, (cott. Arad).

Credit pe ipotecă, pe cambiu și pentru oficianți mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Se caută

un candidat de avocat

cu oareși care praxă pentru cancelaria avocatului

Dr. Iustin Petruțiu,
Chișineu — Kiszjerő.

LIMONATA KRISTÁLY

ZSEBBEN HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

ÉS LEGJOBB LIMONÁDE

se poate purta în buzunar, cea mai ieftină și cea mai bună limonată.

Limonață contractată în praf. Se poate foarte comod purta în buzunar. O porție 6 fileri. O cutie pentru turiști cu 12 porții 80 fileri. — Face bune servicii în excursii la sporturi și militari la exerciții. Se găsește în orice prăvălie de delicatose și coloniale. Discompusă cu orice apă dă o limonată ireproșabilă. — O pregătește — — — fabrica de limonată Kristály a lui — — —

KERTÉSZ ERNŐ

farmacist în SZABADKA, 103 Tr.

Cea mai ieftină sursă pentru cumpărat

Săpunuri

pentru gospodărie, săpunuri de toaletă, parfumuri, și orice articole pentru spălat.

Luminări

de stearină și ceară pentru biserici; e fabrica de săpun a lui

Lorencz Károly,
Arad, Str. Forray p. Nádasy.

ATENȚIUNE.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde a-ți cetit aceste anunțuri. -:

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru sculptura pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA

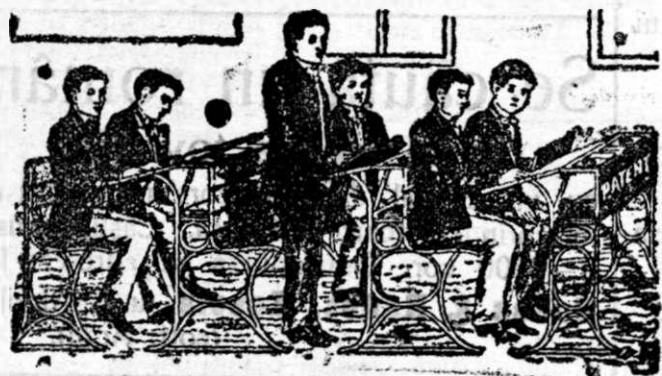
Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.

Cancelarie Centrală:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

la școlilor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se livrează numai de către firma

Cele mai moderne **mobile de fier și aramă** și cele mai practice **bănci igienice de școală** și moblarea locuințelor, hotelurilor, spitalelor și

Bennhardt Rezső utóda

Brassó, str. Fekete nr. 33.

— Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării. —

In atenția onoratelor dame!

In salonul de modă pentru

pălării speciale de dame,

deschis în Sibiu, Fleischer-gasse Nr. 7-9,

al d-nei **Johanna Jekeli,**

se găsesc în bogat asortiment cele mai noi modele de Paris, atât gata cât și forme numai. Intrarea e liberă și neobligatoare, prețurile cele mai moderate.

Se primesc totfelul de reparaturi și transformări; pălării de doliu se fac gata în 24 ore.

Se află în depozit tot felul de reticole, genți pentru dame, moderne și prima calitate.

Hoffmann Sándor

Arad, palatul teatrului.

== Au sosit toate noutățile de primăvară: ==

Materii admirabile în cele mai noue culori.

POSTAVURI

pentru talii.

DELINURI.

ȘALURI.

ROCHII de desupt.

CIORAPI

mai iefteni ca ori-unde

CONFEȚIUNI

pentru femei și fete.

ALBITURI.

PANZE.

BRODERII.

DANTELE.

ȘINOARE etc. etc.

TRUSOURI.

ADJUSTĂRI

(DECORAȚII)

pentru haine.

Rog să binevoiti a primi

vitrinele mele.

Báró Kemény József. Fabrică de mașini „HUNGARIA” societate comandită Déva

Pregătește și ține în depozit:

Tot-felul de mașini economice

Garnituri de motoare cu benzin și ulei pentru

rat, în toată mărimea. Tot-felul de motoare stabile

mașini cu aburi de 1 cal putere și până la

Plănuirea de stabilimente pentru lumină electrică și

putere transpunătoare, instalarea castelelor și economice

cu lumină electrică. Plănuirea și construirea de

pentru urluit, măcinat și cherestrăe. Apaducte și

Recomandă fabrica sa aranjată modern cu deosebire

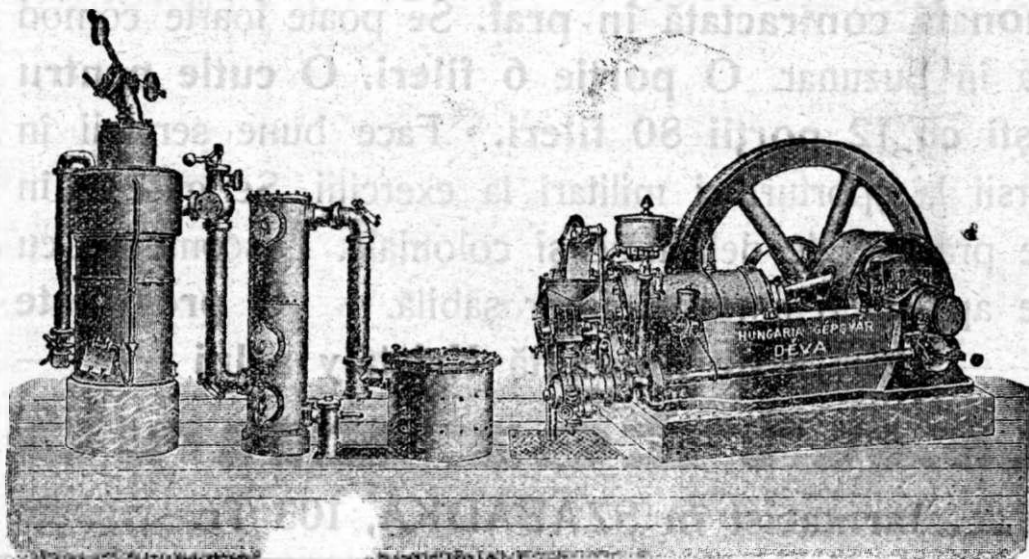
tru repararea a tot-felul de mașini economice și a

mașini și automobile. — Specialități: instalarea

camere răcoritoare, stabilimente pentru fabricarea

ghiață, lăptării și fabrică de cașuri și repararea

Stațiuni de automobile.

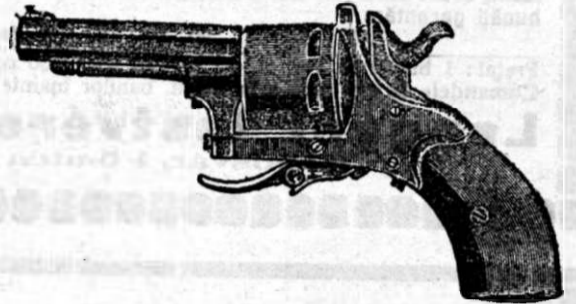

Frații Burza

Nr. telefonului 604.

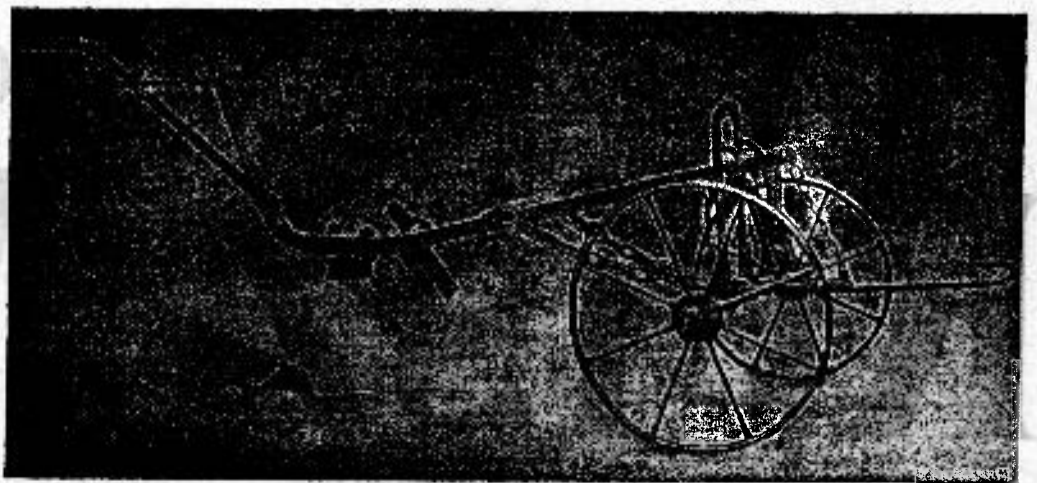
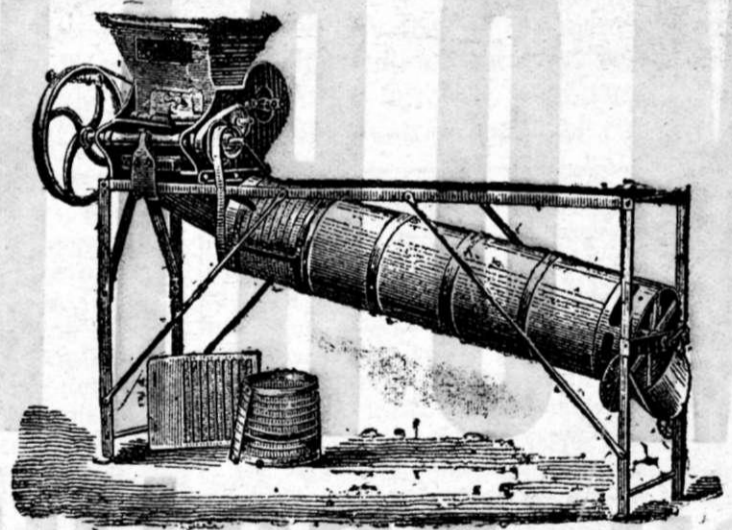
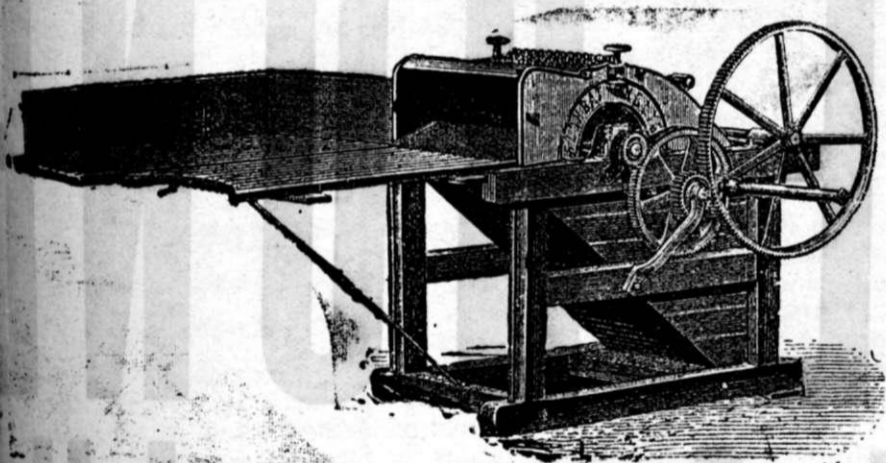
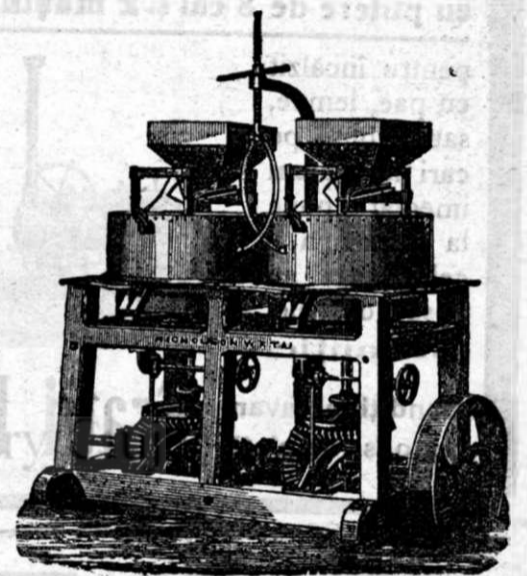
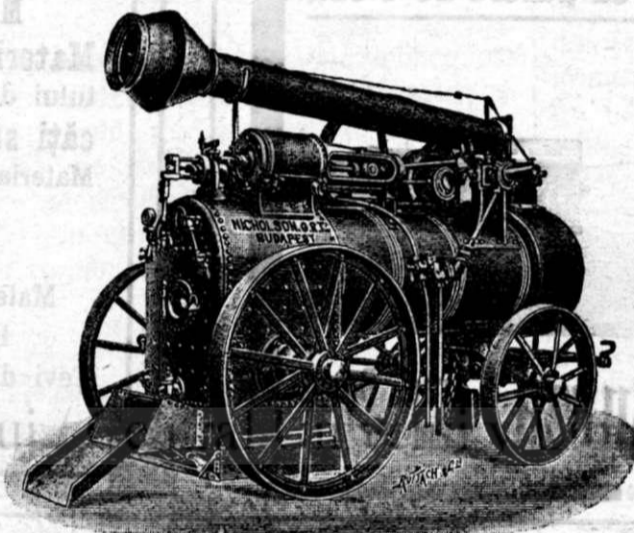
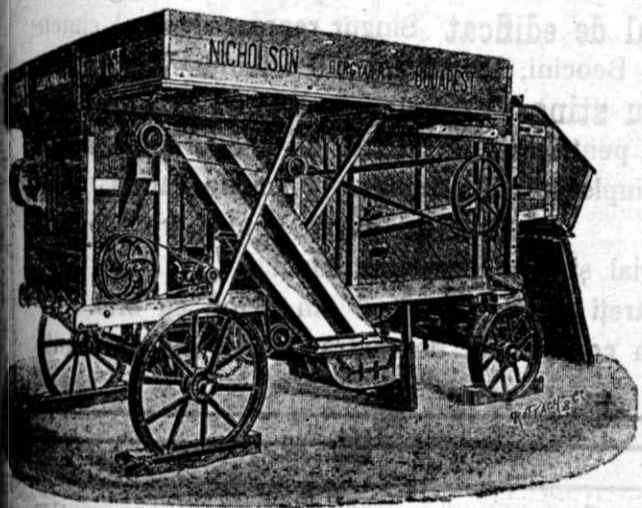
Cea mai mare firmă românească din Ungaria.

Arad, Boros Béni-tér 1.

Recomandă magazinul lor bogat asortat de **ferării, arme** și tot-felul de **mașini agricole** cu prețurile cele mai moderate și pe lângă plătire în rate. Catalog trimitem gratuit.

Adresa generală a fabricii de mașini Nicholson din Budapesta pentru garnituri de treerat și orice mașini agronomice.

Garnituri pentru trierat și cu prospecte pentru mori servim bucuros, eventual pentru primirea lucrurilor acestora și facerea contractului mergem la fața locului pe spesele noastre.

== Mare asortiment de osii Steier și originale Winter. ==

Să ne credeți

că este în interesul D-tre, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt“

Cu coasa „Koronagyémánt“

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau mol nu se găsește între ele. Pentru trăinicia fiecărei bucăți garantăm.

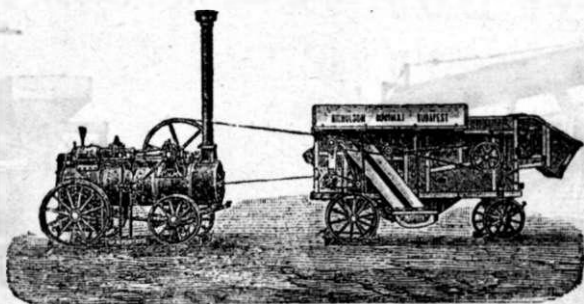
75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1.80 1.90 2.— 2.20 2.40 2.40 2.60 cor. una se dă rabat. — Comandele se pot face prin trimit. banilor înainte sau pe lângă rambursă la

Lengyel Testvérek magazin de coase „Koronagyémánt“
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Anunțăm on. clientelă că avem încă **2 mașini de treierat** cu putere de 8 cai și **2 mașini cu putere de 4 cai,**

pentru încălzit cu pae, lemne, sau cărbuni, pe cari le putem imediat pune la dispoziția celor cari au lipsă de ele. **Garanție.**

Condițiunile avantajoase de plată.

Frații Burza, Arad, Boros Béni-tér 1. :

Intemelată la 1880.

Intemelată la 1880.

Prima fabrică de ciment, gips și teracotă din Seghedin—Szeged a lui

Landesberg Mór

= Anteprișă de asfaltare. =

Primește orice lucrări din acest ram, ca: terase, canalizări, instalări de burlane din ciment usucarea pereților umezi, pavare fabricelor ș. a.

Plăci de marmoră și ciment

de diferite forme și culori în fabricație proprie.

Atelier de gravură lucrări de sculptură în ciment piatră artificială și teracotă.

Scări din marmoră artificială.

Bănci, Piedestale și Balustrade lustruite.

Mare asortiment de cuptoare din țiglă.

Material de edificat. Singur reprezentant al cimentului de Beocini, Românesc și Portland. **Var în bucăți sau stins** se trimite cu vagonul la orice gară.

Material pentru astfalt. Plăci de acoperit din astfalt.

Impletituri din trestie. Plăci de cătran.

Praf de piatră pentru frontispicii.

Material și țigle rezistente focului.

Păreși Rabitz. Țevi din beton cu brlu.

Țevi din conforment de piatră. Plăci de faianță.

MOBILE BUNE

cu prețuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui

Reisz Miksa

Békéscsaba.

în

Nagyvárad

Sas-utca Nr. 7.